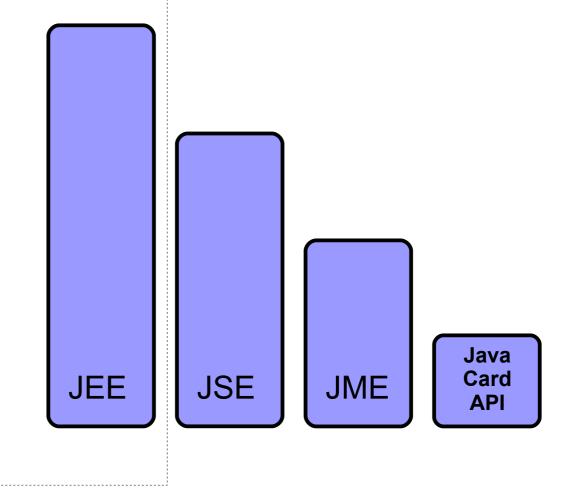
JEE

Webové aplikace Servlety, JSP, JSF

JEE

- web aplikace
 - servlety
 - JSP
 - JSF
 - ...
- web services
- dependency injection
- EJB
- security
- persistency

•



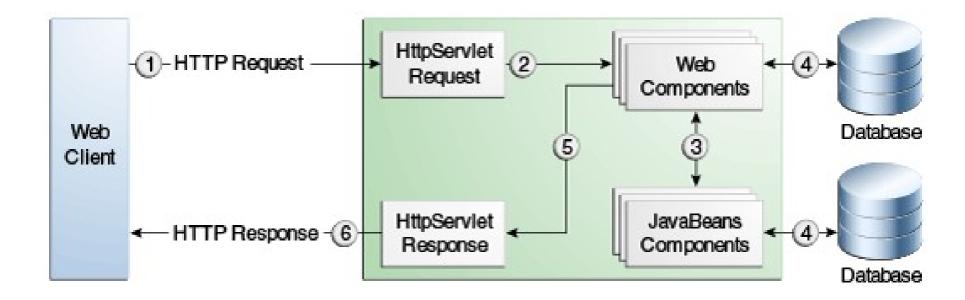
Přehled

- většina dnešních webových stránek je dynamická
 - technologie a jazyky CGI, PHP, ASP,...
 - dynamicita na straně serveru
- základní Java technologie

servlety, Java Server Pages, Java Server Faces

- Servlet
 - program v Javě
 - běží uvnitř serveru (Java web container)
 - obsluhuje požadavky od klienta (prohlížeče)
- JSP
 - umožňují přímo do HTML kódu vkládat Java kód plus další elementy
- JSF
 - kombinace servletů a šablon

Přehled



HTTP

- různé verze
 - 1.0, 1.1 textové
 - 2.0 binární

cesta v rámci serveru

požadavek

verze

GET /articles/article.html HTTP/1.1

Host: www.articles.com

Connection: keep-alive další hlavičky

Cache-Control: no-cache

Pragma: no-cache

Accept: text/html,application/xhtml+xml,application/xml; q=0.9,*/*;q=0.8

metoda

- metody
 - OPTIONS, HEAD, GET, POST, PUT, DELETE, TRACE

HTTP

odpověď

verze protokolu odpovědi

další hlavičky

HTTP/1.1 200 0K chybový kód

Date: Sun, 09 Apr 2017 12:48:21 GMT

Content-Type: text/html; charset=utf-8

Content-Length: 25503 Cache-Control: no-cache Content-Encoding: gzip

tělo odpovědi...

- chybové kódy
 - 1xx informační
 - 2xx úspěch
 - 3xx přesměrování
 - 4xx chyby od klienta
 - 5xx chyby serveru

JAVA

Servlety

Struktura servletu

- API
 - javax.servlet
 - javax.servlet.http
- inteface javax.servlet.Servlet
 - každý server ho musí implementovat
 - metody
 - public void init(ServletConfig config)
 throws ServletException;
 - public ServletConfig getServletConfig();
 - public void service(ServletRequest req, ServletResponse res) throws
 ServletException, IOException;
 - public String getServletInfo();
 - public void destroy();

Struktura servletu

- interface Servlet se typicky neimplementuje přímo, ale přes třídu javax.servlet.http.HttpServlet
 - protected void service(HttpServletRequest req, HttpServletResponse resp)
 - přijme http požadavek
 - distribuuje volání na do<něco>() metody
 - obvykle se nepředefinovává
 - předefinovávají se do<něco>() metody
 - void doGet(HttpServletRequest req,
 HttpServletResponse resp)
 - obsluha http GET požadavku
 - ostatní "do" metody
 - doPost, doDelete, doHead, doPut, doOptions, doTrace
 - stejné parametry jako doGet
 - long getLastModified(HttpServletRequest req)

Hello world

```
package prg;
import java.io.*;
import javax.servlet.*;
import javax.servlet.http.*;
public class HelloWorldServlet extends HttpServlet {
 protected void doGet(HttpServletRequest req,
                                 HttpServletResponse res)
                          throws ServletException, IOException {
    res.setContentType("text/html");
    PrintWriter out = res.getWriter();
    out.println("<HTML><HEAD><TITLE>Hello World!</TITLE>"+
        "</HEAD><BODY><H2>Hello World!</H2></BODY></HTML>");
    out.println("<hr><em>"+getServletInfo()+"</em>");
    out.close();
  public String getServletInfo() {
    return "HelloWorldServlet 1.0";
```

Hello world - web.xml

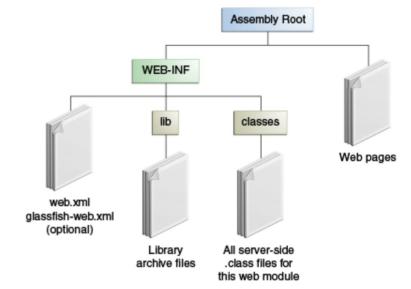
```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-2"?>
<!DOCTYPE web-app
   PUBLIC "-//Sun Microsystems, Inc.//DTD Web Application 2.3//EN"
   "http://java.sun.com/dtd/web-app 2 3.dtd">
<web-app>
 <servlet>
    <servlet-name>Hello</servlet-name>
    <servlet-class>prg.HelloWorldServlet</servlet-class>
 </servlet>
 <servlet-mapping>
    <servlet-name>Hello</servlet-name>
    <url-pattern>/myHello</url-pattern>
 </servlet-mapping>
</web-app>
```

nebo přímo v kódu
 @WebServlet(urlPatterns = { "/myHello" })
 public class HelloWorldServlet extends HttpServlet {
 ...

Servlet na servru

- adresářová struktura
 -webapps/app-name/
 - META-INF/ manifest
 - context.xml
 - WEB-INF/
 - classes/
 - lib/
 - web xml

- kontext aplikace
- přeložené třídy
- jar soubory
- statické stránky, obrázky,....
- server zakazuje přímý přístup k WEB-INF adresáři
- přesné umístění aplikace je závislé na serveru



Servery pro nasazení

- Tomcat
 - http://tomcat.apache.org/
 - servlet container
 - "instalace" servletu
 - nakopírovat do webapps adresáře a restartovat
 - použít Tomcat manager
 - také servlet
- GlassFish
 - https://eclipse-ee4j.github.io/glassfish/
 - nejen pro servlety
 - "instalace" servletu
 - nakopírovat do domain-dir/autodeploy/
 - nástroj as-admin

• . . .

WAR

- Web ARchive (WAR)
 - distribuce web-aplikací, instalování do serveru,...
 - JAR soubor s adresářovou strukturou web-aplikace
 - tj. WEB-INF, web.xml, classes....
- vytvoření
 - ručně pomocí jar nebo zip
 - pomocí Antu
 - task war

Životní cyklus servletu

- void init(ServletConfig config) throws ServletException
 - volá se automaticky při startu servletu
 - volá se pouze jednou

```
– př.
   public void init(ServletConfig config) throws
     ServletException {
      super.init(config);
      name = config.getInitParameter("name");

    "init" parametry lze nastavit v web.xml

       <servlet>
          <servlet-name>examplServlet</servlet-name>
          <servlet-class>examplServlet</servlet-class>
          <init-param>
            <param-name>name</param-name>
            <param-value>Petr</param-value>
          </init-param>
       </servlet>
```

Životní cyklus servletu

- nebo lze nastavit parametry přímo v kódu
 - vhodné pro implicitní hodnoty

Životní cyklus servletu

- void init() throws ServletException
 - init bez parametru
 - předefinovat pokud nejsou potřeba init parametry
 - volá se automaticky z init(ServletConfig)
- public void destroy()
 - volá se při ukončení servletu
 - při ukončení servru
 - při automatickém uvolnění servletu z paměti
 - při ukončení z manageru

HttpServletRequest

- reprezentuje http požadavek
 - String getHeader(String name)
 - Enumeration getHeaderNames()
 - StringBuffer getRequestURL()
 - String getScheme()
 - String getServerName()
 - int getServerPort()
 - boolean isSecure()
 - String getQueryString()
 - String getParameter(String name)
 - Map getParameterMap()
 - Enumeration getParameterNames()

HttpServletRequest

- …pokračování
 - Cookie[] getCookies()
 - HttpSession getSession()
 - HttpSession getSession(boolean create)
- Cookie
 - konstruktor
 - Cookie(String name, String value)
 - metody
 - (get|set)Name, (get|set)MaxAge, (get|set)Value
- HttpSession
 - server automaticky rozhodne, zda se session udržuje přes cookies nebo přes URL
 - metody
 - getId, (get|set)Attribute, setMaxInactiveInterval, invalidate

HttpServletResponse

- sada konstant pro návratové kódy odpovědí
 - SC_OK (200), SC_NOT_FOUND (404),...
- metody
 - setContentType, setContentEncoding
 - ServletOutputStream getOutputStream()
 - void setStatus(int sc)
 - void setHeader(String name, String value)
 - String encodeURL(java.lang.String url)
 - přidá do URL identifikaci session
 - při používání session by všechny URL ve výsledné stránce měli jít přes tuto metodu
 - void addCookie(Cookie cookie)

JSP

JSP - přehled

- mix HTML a Javy (a speciálních tagů)
- JSP kód je v HTML vložen pomocí
 <% JSP kód %>
- př:
 <html><body>
 <H1>The time in seconds is:
 <%= System.currentTimeMillis()/1000 %></H1>
 </body></html>
- JSP stránky se do WAR struktury umístí na stejné místo jako normální statické elementy
 - tj. mimo WEB-INF

JSP - přehled

- postup zpracování požadavku na JSP
 - při prvním požadavku na JSP se vytvoří Java kód, který implementuje Servlet
 - servlet je přeložen a .class soubor(y) uložen do spec. adresáře
 - vytvořena instance servletu
 - dále jako u běžného servletu
- při překladu JSP -> Java
 - kód mezi <% %> se "zkopíruje"
 - html kód se přeloží na out.print(".....")
- typy JSP elementů
 - skriptovací elementy
 - direktivy
 - JSP akce (tagy)
 - vlastní (vývojářem definované) akce (tagy)

Skriptovací elementy

- deklarace
 - uzavřeno v <%! %>
 - jedna nebo více deklarací v jazyce Java
 - spouští se při první návštěvě stránky nebo v okamžiku, kdy kontejner JSP opětovně inicializuje stránku
- výraz

 - jeden výraz v jazyce Java
 - výsledek je hodnota výrazu
 - spouští se při každém přístupu
- skriptlet
 - uzavřeno v <% %>
 - Java kód
 - spouští se při každém přístupu

Příklady

```
<HTML>
<BODY>
Hello! The time is now <%= new java.util.Date() %>
</BODY>
</HTML>
<TABLE BORDER=2>
<%
    for ( int i = 0; i < n; i++ ) {
        응>
        <TR>
        <TD>Number</TD>
        <TD><%= i+1 %></TD>
        </TR>
        <%
응>
</TABLE>
```

Příklady

```
<HTML>
<BODY>
<%!
    int theNumber = 42;
    int getNuber() {
        return theNumber;
    }
%>
Hello <%= getNumber() %>
</BODY>
</HTML>
```

Proměnné v JSP

- vytvořené v deklaraci JSP
 - platné v celé JSP stránce
 - definované na úrovni třídy
 - vytvoří se a inicializuje při instanciování servletu (vytvořeného z JSP)
- · vytvořené ve skriptletech JSP
 - platné v daném skriptletu
 - definovaná na úrovni metody
 - vytvoří se a inicializuje při každém přístupu na stránku
- nelze definovat metody ve skriptletech
 - protože kód skriptletů je uvnitř (při překladu do servletu vytvořené) metody

Komentáře v JSP

- Java komentáře ve skriptletech
 - // komentář
 - /* komentář */
- JSP komentáře
 - <%-- komentář --%>
 - Ize v nich zakomentovat jiné JSP elementy

```
<%-- Zakomentováno: <%= "Hello" %><br> --%>
```

- HTML komentáře
 - <!-- komentář -->
 - dostanou se do výsledné stránky

Implicitní objekty v JSP

- automaticky vytvářené objekty
 - lze je použít ve výrazech a skriptletech
 - nelze je použít v deklaracích
 - vytvářejí se až později
- request
 - instance HttpServletRequest
- response
 - instance HttpServletResponse
- out
 - výstup na výslednou stránku
 - instance jsp.JspWriter
- session
 - instance HttpSession

Implicitní objekty v JSP

- application
 - instance ServletContext
- config
 - instance ServletConfig
- page
 - reference na aktuálně zpracovávanou stránku
- pageContext
 - instance PageContext
 - popis prostředí, v němž jsou všechny stránky spuštěny

Direktivy

- ovlivňují jak se má vygenerovat servlet z JSP
- 3 direktivy
 - page
 - include
 - taglib
- použití
 - <%@ direktiva atribut1="hotnota1" atributN="hodnotaN" %>
- include
 - <%@ include file=,relativní URL" %>
 - vloží soubor v době překladu stránky
- taglib
 - "importuje" knihovnu uživatelsky-definovaných elementů
 - <%@ taglib uri="soubor TLD" prefix="předpona" %>

Direktiva page

- různé použití
- parametry
 - import
 - errorPage, isErrorPage
 - session
 - info
 - language
 - contentType
 - isThreadSafe
 - buffer
 - autoFlush

Direktiva page

- import
 - import tříd a balíčků
 - <%@ page import=balíček.třída" %>
- errorPage
 - specifikuje stránku, která slouží ke zpracování výjimek nezachycených na aktuální stránce
 - <%@ page errorPage=,relativní URL" %>
- isErrorPage
 - zda aktuální stránka je chybová
 - implicitně false
- session
 - zda se pro stránku má udržovat session
 - <%@ page session="false" %>
- info
 - informace o stránce typicky autor, copyright,...

Java, letni—er<%@ page info="Petr, 2012" %>

Direktiva page

- language
 - (programovací) jazyk JSP
 - <%@ page language="java" %>
- contentType
 - implicitní hodnota text/html; charset=iso-8859-1
 - <%@ page contentType=" text/plain; charset=utf-8" %>
- autoFlush
 - implicitně true
 - při false se po naplnění buffer nevyprázdní, ale bude vyvolána výjimka IOException
 - JspWriter.flush()
 - <%@ page autoFlush="false" %>
- extends
 - přímý předek pro vygenerovaný servlet
 - <%@ page extends="třída" %>

JSP akce (tagy)

- jsp:include
 - vloží soubor nebo výsledek do JSP
 - statický soubor (př. html) se vloží
 - dynamický se provede (př. jsp) a vloží se výsledek
 - provede se při každém požadavku na stránku
 - <jsp:include page="hello.jsp"/>
- jsp:param
 - přidání parametrů k jsp:include
 - <jsp:include page="scripts/login.jsp">
 <jsp:param name="username" value="petr" />
 </jsp:include>
- jsp:forward
 - předání aktuálního požadavku jiné JSP
 - <jsp:forward page="orderError.jsp" >
 <jsp:param name="errorType" value="badAmount" />

JSP akce (tagy)

- používání JavaBeans
 - jsp:useBean
 - vytvoření instance
 - jsp:getProperty
 - čtení property
 - jsp:setProperty
 - nastavení property
- př:

- <jsp:setProperty name="mybean" property="*" />
 - uloží všechny parametry požadavku jako property
 - jména musejí souhlasit

Expression Language (EL)

- useBean, (get|set)Property jsou užitečné, ale špatně použitelné
- řešení Expression Language
 - přímé použití objektů v JSP stránce

```
${item}
```

- Ize použít nejen na JavaBeans
- na vlastnosti bean se odkazuje tečkovou notací
 - \${checking.balance}
 - alternativně lze použít i \${checking["balance"]}
 - vhodné pokud je potřeba zkonstruovat jméno vlastnosti dynamicky

Expression Language (EL)

EL lze používat s operátory

```
${ 1 + 2 * 3 }
```

operátory

aritmetické + - * / div
relační == eq != ne < It > gt <= le >= ge
logické && and || or ! not
empty
ternární \${ test ? expr1 : expr2 }
lambda ->
přiřazení =
středník :

zakázání EL na stránce

Java, let < %@ "page isELEnabled="false" %>

Expression Language (EL)

odložené vyhodnocení

```
#{item}
```

- může být vyhodnoceno v jiných fázích životního cyklu stránky
 - podle technologie, co stránku používá

Tag libraries

- direktiva taglib
 - "importuje" knihovnu uživatelsky-definovaných elementů
- vytváření vlastních tagů
 - potomci javax.servlet.jsp.tagext.TagSupport
 - metody
 - doStartTag(), doEndTag(),...

Vlastní tag

- třída implementující javax.servlet.jsp.tagext.Tag
 - typicky potomci od TagSupport nebo BodyTagSupport
 - předefinování metod
 - doStartTag(), doEndTag(),...
- xml soubor popisující knihovnu tagů
 - mapování jmen na třídy

Vlastní tag – příklad

```
public class ExampleTag extends TagSupport {
   public int doStartTag() throws JspException {
     try {
        JspWriter out = pageContext.getOut();
        out.print("Hello world");
     } catch(IOException e) {
        throw new JspException(e.getMessage());
     }
     return(SKIP_BODY);
}
```

Vlastní tag – příklad

```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-1" ?>
<!DOCTYPE taglib
PUBLIC "-//Sun Microsystems, Inc.//DTD JSP Tag Library
1.1//EN"
"http://java.sun.com/j2ee/dtds/web-jsptaglibrary 1 1.dtd">
<taglib>
 <tlibversion>1.0</tlibversion>
  <jspversion>1.1</jspversion>
 <shortname>vsjava</shortname>
 <urn></urn>
 <info>Our HelloWorld library</info>
 <tag>
    <name>example</name>
    <tagclass>vsjava.jsp.tags.ExampleTag</tagclass>
    <info>HelloWorld tag</info>
    <bodycontent>EMPTY</bodycontent>
 </tag>
 <!-- další tagy... -->
</taglib>
```

Vlastní tag – příklad

- servlety
 - výhodné pro složitý kód
 - nevýhodné pro generování HTML
- JSP
 - obráceně
- řešení použít oboje
 - servlet pro "business" logiku aplikace
 - JSP pro generování HTML
 - ala MVC
 - model beans
 - view JSP
 - controller servlet

Příklad

Servlet

```
ValueObject value = new ValueObject(...);
request.setAttribute("key", value);
RequestDispatcher dispatcher =
    request.getRequestDispatcher("/WEB-INF/SomePage.jsp");
dispatcher.forward(request, response);
```

```
<jsp:useBean id="key" type="somePackage.ValueObject"
scope="request" />
<jsp:getProperty name="key" property="someProperty" />
```

- Předchozí příklad sdílení dat mezi servletem a JSP jen v rámci jednoho požadavku
- Servlet

```
ValueObject value = new ValueObject(...);
request.setAttribute("key", value);
RequestDispatcher dispatcher =
    request.getRequestDispatcher("/WEB-INF/SomePage.jsp");
dispatcher.forward(request, response);
```

```
nebo
${key.someProperty}
```

- Sdílení dat v rámci session
- Servlet

```
ValueObject value = new ValueObject(...);
HttpSession session = request.getSession();
session.setAttribute("key", value);
RequestDispatcher dispatcher =
    request.getRequestDispatcher("/WEB-INF/SomePage.jsp");
dispatcher.forward(request, response);
```

- Sdílení dat v rámci aplikace
- Servlet

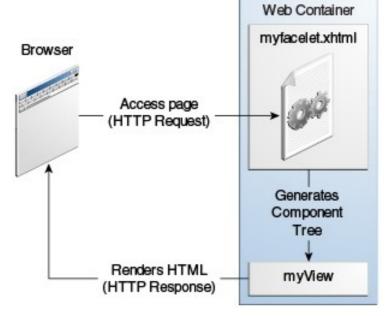
```
ValueObject value = new ValueObject(...);
getServletContext().setAttribute("key", value);
RequestDispatcher dispatcher =
    request.getRequestDispatcher("/WEB-INF/SomePage.jsp");
dispatcher.forward(request, response);
```


JSF

Přehled

- komponentový framework
 - skládání aplikace z hotových komponent
- "náhrada" za JSP
 - JSP je stále součástí JEE

 podobné jako kombinace JSP a servletů na předchozích slidech



JSF aplikace

- webová stránka složená z komponent
 - facelets
 - deklarativní jazyk pro definici stránek (šablony)
 - starší verze JSF používaly JSP
 - XHTML, expression language, tag libs
- "managed beans" s daty a metodami
 - Java Beans
- FacesServlet
 - předdefinovaný servlet
 - požadavky směřují na něj

Facelets

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"</pre>
      "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
 <html lang="en"
       xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml"
       xmlns:h="http://xmlns.jcp.org/jsf/html">
   <h:head> <title>Facelets Hello Greeting</title>
   </h:head>
   <h:body>
     <h:form>
        <h:graphicImage url="#{resource['images:duke.waving.gif']}"
                                      alt="Duke waving his hand"/>
       <h2>Hello, my name is Duke. What's yours?</h2>
        <h:inputText id="username" title="My name is: "
                     value="#{hello.name}" required="true"
                     requiredMessage="Error: A name is required."
                     maxlength="25" />
       <h:commandButton id="submit" value="Submit"
                            action="response"> </h:commandButton>
        <h:commandButton id="reset" value="Reset" type="reset">
       </h:commandButton>
        </h:form>
Java, letní semestr 2019
```

Managed beans

```
@Named
                                         @SessionScoped
@RequestScoped ◄
                                         @ApplicationScoped
public class Hello {
    private String name;
    public Hello() {
    public String getName() {
        return name;
    public void setName(String user_name) {
        this.name = user_name;
```

Servlet mapping

web.xml

Skládání komponent

tvorba komponent (šablon) z existujících

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"</pre>
  "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml"</pre>
  xmlns:composite="http://xmlns.jcp.org/jsf/composite"
  xmlns:h="http://xmlns.jcp.org/jsf/html">
    <h:head>
        <title>This content will not be displayed</title>
    </h:head>
    <h:body>
        <composite:interface>
            <composite:attribute name="value" required="false"/>
        </composite:interface>
        <composite:implementation>
            <h:outputLabel value="Email id; "></h:outputLabel>
            <h:inputText value="#{cc.attrs.value}"></h:inputText>
        </composite:implementation>
    </h:body>
</html>
```

Converters

```
<h:outputText value="#{cashierBean.shipDate}">
        <f:convertDateTime type="date" dateStyle="full" />
        <h:outputText>
<h:outputText value="#{cart.total}">
        <f:convertNumber currencySymbol="$" type="currency"/>
        </h:outputText>
```

- NumberConverter
- DateTimeConverter
- EnumConverter
- BooleanConverter
- ShortConverter
- •

Listeners

Validators

- LengthValidator
- RequiredValidator
- RegexValidator

•

JSF

•

